

Брюксел, 18.2.2013
COM(2013) 85 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**относно усилията на държавите членки през 2011 г. за постигане на устойчив
баланс между риболовния капацитет и възможностите за риболов**

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно усилията на държавите членки през 2011 г. за постигане на устойчив баланс между риболовния капацитет и възможностите за риболов

1. ВЪВЕДЕНИЕ И ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ

Държавите членки са отговорни за стабилното и трайно равновесие между риболовния капацитет на своите флотове и възможностите за риболов, които са им определени¹. Устойчивото управление на рибарството изисква наличието на икономически жизнеспособен флот, който експлоатира природните ресурси под равнищата на максималния устойчив улов (MSY). Това е един от основните принципи на реформата на общата политика в областта на рибарството, предложена от Европейската комисия.

В настоящия доклад се прави преглед на риболовните флотове на ЕС. Използваната информация е от изпратените годишни доклади на държавите членки за 2011 г.², от регистъра на риболовния флот на ЕС³ или от данни, събрани съгласно рамката за събиране на данни⁴, вж. приложение 1. Оценка на тези данни беше направена от Научния, технически и икономически комитет по рибарство (НТИКР)⁵.

Основната констатация е, че през следващите години е необходимо значително подобряване на начина, по който държавите членки оценяват баланса и управляват своите флотове. Тъй като управлението на рибарството се развива, за да включи целта за MSY, вече не е достатъчно да се разчита на таваните, изразени като постоянни параметри. За управлението на флотовете на ЕС са необходими икономическа жизнеспособност и по-всеобхватни показатели за устойчивост, така че да се постигне икономически жизнеспособен флот, който експлоатира даден ресурс в пълния му биологичен потенциал. Подобряването на оценката на запасите, както и на събирането и осигуряването на данни и на анализа и свързаните с тях методологии, е от изключително значение.

2. ТАВАНИ ЗА КАПАЦИТЕТА ...

Всяка държава членка трябва да гарантира, че нейният риболовен капацитет като тонаж (в БТ) и като мощност (в kW) винаги е равен или по-малък от номиналните равнища,

---

¹ Член 11 от Регламент (ЕО) № 2371/2002 на Съвета.

² Съгласно задължението им по член 14 от Регламент (ЕО) № 2371/2002 на Съвета.

³ Съгласно член 15 от Регламент (ЕО) № 2371/2002 на Съвета и член 11 от Регламент (ЕС) № 1013/2010 на Комисията за установяване на правила за прилагане на политиката на Съюза по отношение на флота, определена в глава III от Регламент (ЕО) № 2371/2002 на Съвета.

⁴ Съгласно Регламент (ЕО) № 199/2008 на Съвета за установяване на общностна рамка за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“ и за подкрепа на научните консултации във връзка с Общата политика в областта на рибарството.

⁵ Преглед на националните доклади относно усилията на държавите членки за постигане на баланс между капацитета на флота и възможностите за риболов (НТИКР 12-18). „JRC Scientific and Policy Reports“, 2012 г., под печат.

определени в Регламент (ЕС) № 1013/2010⁶. Настоящите данни в регистъра на флота показват, че всички държави членки, с изключение на Румъния, спазват тези номинални равнища (вж. приложение 2). Капацитетът на флота на ЕС е бил 14,1 % под таваните за тонаж в БТ и 9,9 % под таваните за мощност в kW, като тези стойности варират в границите между 2 и 62 %⁷. През 2011 г. броят на плавателните съдове е намалял с 2 %, а тонажът и мощността са намалели съответно с 3,7 % и 3,1 %. Намаленията както в тонажа, така и в мощността, в държавите членки са били сходни, с известни различия (вж. приложение 3).

За да се гарантира точността на измерванията в регистъра на флота, държавите членки са длъжни редовно да сертифицират новите двигатели, двигателите за замяна и технически модифицираните двигатели с мощност над 120 kW за плавателните съдове, за които се прилага режим на риболовно усилие от януари 2012 г. и за всички плавателни съдове от януари 2013 г. Освен това държавите членки трябва да предприемат проверка на данните въз основа на планове за статистически извадки. Когато информацията покаже, че мощността на двигателя е по-голяма от мощността, посочена в лиценза за риболов на плавателния съд, те трябва да предприемат физическа проверка.

Редица държави членки не са спазили крайните срокове за измерване и мониторинг. Някои държави членки изобщо не спазват тези задължения за мониторинг. Само малък брой държави членки са приели изискваните планове за статистически извадки за проверка на данните. Към края на ноември 2012 г. единадесет държави членки са приели план за статистически извадки за проверка на мощността на двигателите, а девет държави членки обявиха тяхното приемане в близко бъдеще. Две държави членки все още не са направили това.

Комисията отдава голямо значение на спазването на Регламента за контрол. Това е от изключителна важност за осигуряването на условия на равнопоставеност в риболовния сектор в целия ЕС.

През 2011 г. Европейската сметна палата публикува специален доклад относно управлението на капацитета на флота в ЕС. Съществуващите определения за капацитет не бяха сметени за надеждни показатели за риболовните възможности на корабите⁸. Комисията е наясно с непригодността на параметри като БТ и kW да отразят техническия напредък, в допълнение към практическите затруднения в измерването на мощността на двигателите.

Извеждането от експлоатация на риболовни кораби е най-използваният инструмент за управление с цел намаляване на капацитета. Според оценката на Комисията европейски средства на стойност почти 1,3 млрд. EUR ще бъдат използвани за извеждане от експлоатация през периода 2000—2015 г., вж. приложение 4.

---

⁶ Членове 7 и 8 от Регламент (ЕС) № 1013/2010 на Комисията от 10 ноември 2010 г.

⁷ Румъния не е включена.

⁸ Специален доклад № 12/2011 на ЕСП – „Допринесли ли са мерките на ЕС за адаптиране на капацитета на риболовния флот към наличните възможности за риболов?“ — точка 21 от доклада.

При анализирането на помощта за извеждане от експлоатация Европейската сметна палата заключи, че схемите за извеждане от експлоатация, за които е използвано публично финансиране, не са били добре насочени и не са имали ясни критерии за допустимост и подбор⁹. Сметната палата заключи, че бракуването на риболовни кораби е имало малко или никакво въздействие върху целевите рибни запаси.

3. ... И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА КАПАЦИТЕТА

В течение на времето описването на капацитета на флотите чрез мощността на двигателите и тонажа показва своите ограничения. Запазването на тези параметри в рамките на таваните само по себе си не е доказателство, че риболовните флотове са в равновесие със състоянието на ресурсите, от които зависят.

Оценката на дисбаланса по-скоро изисква анализ на показателите на флота от гледна точка на състоянието на ресурсите, на които разчита, от икономическа гледна точка и по отношение на оползотворяването на плавателните съдове. Изглежда този анализ липсва, напълно или частично, в редица от докладите на държавите членки относно флота.

Риболовният флот експлоатира ли запаси над устойчивото равнище? Съдовете във флота имат ли средно поне толкова приходи, че да покрият своите средносрочни разходи? Рентабилността на плавателните съдове ще бъде ли достатъчна за замяна на корабите и двигателите, когато стане необходимо? Плавателните съдове използват ли се изцяло или твърде често са бездействащи? Тези показатели могат да разкрият дисбаланс на равнище флот.

В настоящия доклад са обобщени усилията, които държавите членки полагат за справяне с проблемите, и се прави преглед на това, което понастоящем ни е известно извън докладваните от държавите членки данни.

Флот, който функционира устойчиво и е икономически жизнеспособен:

- експлоатира запасите по устойчив начин в краткосрочен план и с цел експлоатацията да се поддържа под равнищата на максималния устойчив улов,
- реализира печалба както в краткосрочен,
- така и в дългосрочен план, и
- се оползотворява изцяло, — като се има предвид сезонният характер на много риболовни дейности — в рамките на периода, през който плавателните съдове обикновено би следвало да работят активно.

Комисията поиска от НТИКР да направи преглед на флотите на ЕС, като използва показатели, съобразени с горепосочените въпроси. Досега по причини, свързани с

---

⁹ Специален доклад № 12/2011 на ЕСП – „Допринесли ли са мерките на ЕС за адаптиране на капацитета на риболовния флот към наличните възможности за риболов?“ — точка 76 от доклада.

времето и ресурсите, НТИКР е направил преглед само на 92-та най-важни флота в 14-те държави членки с най-големи риболовни сектори, но те обхващат 72 % от прихода на ЕС от разтоварванията на суша и поради това са показателни за най-важните европейски риболовни дейности. НТИКР използва, според случая, стойностите на показателите, изчислени от докладите на държавите членки, данни съгласно рамката за събиране на данни (РСД) и оценки на рибните запаси.

Използваните показатели са изброени по-долу (за пълно описание вж. приложение 5).

Разчитане на запаси, уловени над равнищата на MSY означава, че даден флот средно е извършвал улов над устойчивите равнища в дългосрочен план. В контекста на целите на реформата на общата политика в областта на рибарството (ОПОР) като стандарт е използвано запазването на равнища на експлоатация под MSY.

Постигане на равновесна точка означава, че флотът има достатъчно приходи, за да покрие краткосрочните си разходи.

Незадоволителни икономически резултати означава, че в дългосрочен план флотът не е имал достатъчно приходи, за да замени своите основни капиталови активи (плавателни съдове, двигатели) след износването им. Отрицателната възвръщаемост на дълготрайните материални активи може да бъде показател за икономическа свръхкапитализация, ако се наблюдава трайно през продължителен период от време.

Неоползотворени означава, че плавателните съдове са използвани за риболов, но около 70 % или по-малко в сравнение с времето, през което биха могли да извършват риболов, като се вземе предвид сезонният характер на риболовните дейности.

Бездействащи плавателни съдове означава плавателни съдове, които изобщо не са използвани за риболов през годината.

Показателите се основават на *средни стойности* за всеки оценяван сегмент от флота. Например отделните икономически показатели на всеки плавателен съд в даден сегмент се различават; плавателните съдове постигат по-добри или по-лоши резултати в сравнение със средните стойности.

4. КАПАЦИТЕТ НА ФЛОТА ПО ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ

Настоящият преглед на състоянието на флота по държави членки се основава на докладите на държавите членки и констатациите от прегледа на НТИКР за периода 2008—2011 г., когато са налице такива.

Фловете на **Белгия** са намалели значително от 2003 г. насам чрез намаляване на съществуващите лицензи и преразпределяне на възможностите за риболов сред останалите плавателни съдове. Не е предоставена подробна информация на равнище флот. Белгия достига до заключението, че е налице баланс между нейните флотове и възможностите за риболов.

Прегледът на НТИКР показва, че средно флотът, използващ бим траулери с дължина 18—24 m, не е имал достатъчно приходи, за да може да замени своите основни капиталови активи. Този флот, както и бим траулерите с дължина 24—40 m, са разчитали на запаси, уловени над равнищата на MSY.

България достига до заключението, че изглежда почти съществува баланс между рибните запаси и размера на флота. България възнамерява да предприеме мерки за намаляване на бездействащите плавателни съдове и понастоящем е в процес на изменение на законодателната рамка.

През 2011 г. над 57 % от всички плавателни съдове са били бездействащи, като повечето от тях са под 12 m. Всички флотове с плавателни съдове над 12 метра са отбелязали слаби икономически резултати през разглеждания период поради по-голямото потребление на гориво и високите цени на горивата, въпреки че постигат равновесната точка. Съдовете с дължина под 18 метра са били неоползотворени, като са използвани за риболов едва през 70 % от максимално възможното време за риболовни дейности.

Кипър възнамерява да намали свръхкапитализацията чрез бракуване на около 100 малки плавателни съда за крайбрежен риболов, за които усилието остава без ограничение, след като в продължение на десетилетие увеличаваше броя на малките плавателни съдове, за които се прилагат ограничения на усилието, и същевременно намаляваше капацитета като тонаж в БТ и мощност в kW.

Докладва се за неоползотворяване при всички флотове с изключение на тези с плавателни съдове с поливалентни пасивни съоръжения с дължина 12—24 метра, както и ниска или отрицателна възвръщаемост на инвестициите за всички флотове.

От 2003 г. насам капацитетът на флота на **Дания** (плавателни съдове, тонаж в БТ, мощност в kW) е отбелязал значително намаляване с въвеждането на системата за индивидуални прехвърляеми квоти (ИПК). Дания счита, че положението е доста стабилно и че няма значителен физически свръхкапацитет в дългосрочен план. Дания обаче установява свръхкапацитет във флота, използващ поливалентни пасивни съоръжения с дължина 0—12 метра и 12—24 метра, както и във флотите от по-малки траулери (дънни траулери и сейнери с дължина 0—12 метра) и корабите с драги с дължина 12—24 метра.

Прегледът на НТИКР показва, че всички оценени датски флотове са разчитали на запаси, уловени над равнището на MSY. Три флота не са имали достатъчно приходи, за да заменят своите основни капиталови активи (поливалентни пасивни съоръжения с дължина 10—12 метра и 12—18 метра, подвижни и пасивни съоръжения с дължина 12—18 метра). При два флота (подвижни и пасивни съоръжения с дължина 18—24 метра и дънни траулери и сейнери с дължина 18—24 метра) също се наблюдава неоползотворяване.

Докладът на **Германия** не се основава на съществуващите насоки и показатели. Балансът е подложен на анализ само в качествено отношение по флотове. Германия заявява целта да запази достатъчен общ капацитет за оползотворяване на своите квоти. През 2011 г. са осъществени намаления от 5,6 % на плавателните съдове, 4,4 % на тонажа в БТ и 6,4 % на мощността в kW. Не е имало финансирани с публични средства отписвания на съдове от флота.

При прегледа на НТИКР беше установено, че флотите, които използват пасивни съоръжения с дължина под 10 метра, дънни траулери с дължина 12—18 метра, 18—24 метра и 24—40 метра и бим траулери с дължина 24—40 метра, са разчитали на запаси, уловени над равнищата на MSY (но са били икономически устойчиви). Плавателните

съдове не са били достатъчно използвани и е имало голям брой бездействащи по-малки плавателни съдове (включително 458 бездействащи плавателни съда с дължина под 10 m).

Естония отчете свръхкапацитет, основно при траулерите с дължина над 12 m. През 2011 г. флотът е намалял със 7 плавателни съда (премахнати са 371 БТ и 1056 kW).

Прегледът на НТИКР сочи, че пелагичните траулери с дължина 24—40 метра са разчитали на запаси, уловени над равнищата на MSY, и не са били оползотворени, но са били икономически устойчиви.

Гърция не представи оценка на баланса, нито е извършила оценка на своята политика по отношение на флота или предоставила данни съгласно РСД. Гърция съобщи за признаци на прекомерен улов на хек и скариди в Егейско море, но подробности не са предоставени. През 2011 г. флотът е намалял с 488 плавателни съда (намаление с 3,6 % като БТ и 4,0 % като мощност в kW). За риболова с дънни траулери и корабите с мрежи гъргър (за хамсия и сардини) са съставени планове за управление, включително специално лицензиране.

Поради липса на данни (биологични, икономически, технически) е невъзможно да се оцени балансът на гръцките флотове по отношение на ресурсите.

Испания докладва, че капацитетът на флота все още надвишава до известна степен възможностите и че флотът е бил в състояние да улови повече от предоставената му квота. Испания полага постоянни усилия да намали капацитета на флота както със, така и без публична помощ, като през 2011 г. постигна намаление в размер на 4,6% като БТ и 3,7% като мощност в kW. По отношение на техническия показател Испания съобщи за неоползотворяване на част от флота както в националните риболовни зони, така и в международни води, но отбеляза низходяща тенденция между 2008 г. и 2011 г. Информация за флотите беше предоставена само за текущите приходи, разделени на приходите от продажби в равновесната точка. Това отчасти се дължи на факта, че не се предоставя разбивка на данните за улова. В националния доклад на Испания се посочва, че всички флоти реализират печалба от дейността си. Субсидиите, получени от притежателите на кораби, са включени в изчисляването на приходите.

Съпоставима и обективна оценка на прекомерния улов и на икономическата устойчивост не е възможна поради липса на данни. Приходите, изчислени от НТИКР (които не включват приходи от субсидии), показват, че флотите, използващи подвижни и пасивни съоръжения с дължина под 10 m, дънни траулери и сейнери с дължина 18—24 метра и 24—40 метра и съоръжения с кукички с дължина 24—40 метра и над 40 метра не са постигнали равновесна точка.

Франция докладва общо за плавателните съдове в континенталната част и направи заключението, че повечето риболовни дейности са в балансирано състояние. Биологични, технически и икономически показатели не бяха предоставени. През 2011 г. Франция е извела от експлоатация 133 плавателни съда с БТ 7653 и мощност 20408 kW с публична помощ. Конкретните планове за отписвания на съдове от флота са довели до изтеглянето на почти 60 плавателни съда в различни категории на „чувствителния“ риболов.

Прегледът на НТИКР разкрива редица разнообразни състояния. Флотите, използващи плаващи и неподвижни мрежи с дължина под 10 метра, 10—12 метра, 12—18 метра,

18—24 метра, 24—40 метра, са разчитали на запаси, уловени над равнищата на MSY, но изглежда са били икономически устойчиви и са постигнали равновесна точка през разглеждания период. Флотите, използващи съоръжения с кукички с дължина 24—40 метра и поливалентни подвижни съоръжения с дължина 24—40 метра, също са разчитали на запаси, уловени над равнищата на MSY. Показателите отразяват слаби икономически резултати през оценявания период.

Флотите, използващи съдове с драги с дължина 12—18 метра, пелагични траулери с дължина 18—24 метра и над 40 метра, дънни траулери и сейнери с дължина 18—24 метра, 24—40 метра и над 40 метра и сейнери с мрежи гъргър с дължина над 40 метра, също са показали слаби икономически резултати през оценявания период. Флотите, използващи винтери и капанни съоръжения с дължина под 10 метра, съоръжения с кукички под 10 метра, дънни траулери и сейнери с дължина 10—12 метра, дънни траулери и сейнери с дължина 12—18 метра обаче, са били икономически устойчиви, но състоянието на ресурсите, от които зависят, е почти неизвестно.

Ирландия докладва, че при някои флотове все още може да има дисбаланс, но не уточни при кои. Необходима е повече работа по отношение на наличието на данни.

НТИКР посочва, че пелагичните траулери с дължина 24—40 метра са разчитали на запаси, уловени над равнищата на MSY, и не са имали достатъчно приходи, за да заменят своите основни капиталови активи. Пелагичните траулери с дължина над 40 метра също са разчитали на запаси, уловени над равнищата на MSY, и са били неоползотворени, но са достигнали равновесната точка и изглежда са били икономически устойчиви. При флотите, които използват съдове с драги с дължина 10—12 метра и дънни траулери и сейнери с дължина 18—24 метра, изглежда се наблюдава икономическа свръхкапитализация. Флотите, които използват винтери и капанни съоръжения с дължина под 10 метра, изглежда са били икономически устойчиви, но състоянието на запасите е почти неизвестно.

Италия установи свръхкапацитет при сейнерите с мрежи гъргър и дънните траулери с дължина над 24 метра и планира мащабна схема за извеждане от експлоатация.

Прегледът на НТИКР показва, че флотите, използващи дънни траулери и сейнери с дължина 24—40 метра и бим траулери с дължина 24—40 метра, не са имали достатъчно приходи, за да заменят своите основни капиталови активи, като последният вид флот също така е показал ниско оползотворяване на капацитета. Флотите с поливалентни пасивни съоръжения с дължина 6—12 метра, съдовете с драги и дънните траулери и сейнерите с дължина 12—18 метра и 18—24 метра изглежда са били икономически устойчиви.

За повечето флотове информацията за биологичното състояние на запасите е недостатъчна, което прави невъзможно да бъде извършен преглед на разчитането на запаси, уловени над равнищата на MSY.

Латвия отчете свръхкапацитет при траулерите с дължина 12—24 метра и 24—40 метра и при корабите с хрилни мрежи с дължина 24—40 метра. Латвийският флот е намалял с 14,9 % като БТ и с 14,3 % като мощност в kW. Латвия разполага със схема за окончателно преустановяване за периода 2011—2012 г.

Прегледът на НТИКР показва, че пелагичните траулери с дължина 24—40 метра са били икономически устойчиви, но са разчитали на рибни запаси, уловени малко над равнищата на MSY.

Литва се стреми да запази достатъчен общ капацитет, за да бъде в състояние да оползотвори своите квоти. През 2011 г. броят на плавателните съдове е намалял значително (с 12 %), но капацитетът на флота е намалял съвсем малко като тонаж (с 1,6 % БТ) и почти никак като мощност на двигателите. Литва не е приложила показателите в своя доклад.

Прегледът на НТИКР показва, че флотите, използващи дънни траулери и сейнери с дължина 24—40 метра, не са извършвали улов на подложените на прекомерен риболов запаси и са били икономически устойчиви. Имало е обаче значително неоползотворяване.

Въпреки че **Малта** отчете свръхкапацитет за целия флот за 2009 и 2010 г., това не бе окончателното заключение за 2011 г. поради липсата на икономически и социални данни. Капацитетът на малтийския флот е намалял значително (с 32,8% като БТ и 9,2 % като мощност в kW).

Оползотворяването на плавателните съдове е било под 50 %.

Нидерландия докладва, че известен брой кораби за дълбоководен риболов са използвани рядко и че би било възможно уловът по предоставената квота да се извършва с по-малко на брой плавателни съдове. По отношение на сектора на дълбоководния риболов биологичният показател все още е малко над целевото си равнище, но се е придвижил в правилната посока между 2008 г. и 2011 г. По отношение на пелагичните флотове състоянието на биологичния показател е било сравнително добро в североизточната част на Атлантическия океан, но оказваният от риболова натиск върху целевите запаси във водите край Западна Африка и в други отдалечени риболовни зони е бил прекалено висок.

Прегледът на НТИКР показва, че оценените пет флота, с изключение на използващите бим траулери с дължина 18—24 метра, са разчитали на запаси, уловени над равнищата на MSY. Освен това флотът от дънни траулери и сейнери е бил неоползотворен. При пелагичните флотове е имало признаци на свръхкапитализация.

Полша достига до заключението, че не се налага допълнително намаляване на флота. При херингата в централната част на Балтийско море, която се лови основно с пелагични траулери с дължина 24—40 метра, смъртността от риболов е била твърде висока. През 2009 г. икономическите показатели на балтийския флот са отбелязали осезаемо подобрене, с изключение на плавателните съдове с парагади с дължина 12—18 метра и дънните траулери с дължина 18—24 метра. През 2011 г. две трети от съдовете за улов на треска в Балтийско море са получили помощ за временно преустановяване. Тези плавателни съдове скоро ще възстановят риболовната си дейност. 13,8 % от плавателните съдове са били бездействащи, което представлява 16 % от тонажа в БТ.

Португалия достига до заключението, че е налице баланс между флотите и възможностите за риболов. През 2011 г. общият капацитет на континенталния флот на Португалия на практика е останал непроменен (намаление с 1 %).

Големи обеми от улова са се състояли от неоценени рибни запаси. Въпреки това изчисленията от НТИКР показатели сочат, че флотите са разчитали на запаси, уловени над равнищата на MSY.

Прегледът на НТИКР показва, че флотите с подвижни и пасивни съоръжения с дължина 0—10 метра и с кукички с дължина 24—40 метра са отбелязали слаби икономически показатели в дългосрочен план. Флотите с поливалентни пасивни съоръжения с дължина 0—10 метра, плаващи и неподвижни мрежи с дължина 12—18 метра, винтери и капанни съоръжения с дължина 12—18 метра и сейнери с мрежи гъргър с дължина 18—24 метра и 24—40 метра са били неоползотворени. Флотите, използващи поливалентни подвижни и пасивни съоръжения, дънни траулери и сейнери и съоръжения с кукички с дължина 24—40 метра, са били икономически устойчиви, но оценка на биологичната устойчивост не е предоставена.

Румъния не представи доклад за 2011 г. Не са налични румънски данни съгласно РСД.

Словения докладва за свръхкапацитет при повечето от своите флотове. Словения планира да използва публична помощ за бракуване през първата половина на 2012 г. и да приспособи риболовното усилие за различни флотове.

Характерно за флота е било значителното неоползотворяване, като 55 % от плавателните съдове са били бездействащи, но това включва и съдовете, използвани през част от времето за улов на мигриращи видове.

Информацията за биологичното състояние на запасите е недостатъчна и не съществуват оценки.

Финландия не приложи насоките в доклада си, нито включи някой от другите показатели за оценка на капацитета по отношение на възможностите за риболов. Финландия посочи, че нейният флот е в приемливо равновесие с рибните ресурси. През 2011 г. усилието се е увеличило с 12,2 % в сравнение с 2010 г., главно в пелагичния риболов. От 75-те плавателни съда от сегмента за риболов в открито море 28 % са били бездействащи през 2011 г.

Швеция докладва, че в няколко флота все още се наблюдава свръхкапацитет и тя полага усилия за справяне с този проблем чрез извеждане от експлоатация. Две схеми са предназначени за траулери за улов на треска. Общо 26 % като БТ и 19 % като мощност в kW са изтеглени от флота.

Прегледът на НТИКР показва, че много оценени флотове са разчитали на запаси, уловени над равнищата на MSY. Освен това флотите, използващи пасивни съоръжения с дължина 10—12 метра и дънни траулери и сейнери с дължина 24—40 метра, не са имали достатъчно приходи, за да заменят своите основни капиталови активи. В някои сектори е било налице неоползотворяване.

Обединеното кралство счита, че много флотове функционират устойчиво, тъй като експлоатираните от тях ресурси се ловят в рамките на предпазните нива на смъртност от риболов, въпреки че в някои области е налице дисбаланс (например при запасите, обхванати от режими на възстановяване). От октомври 2010 г. насам така нареченият „механизъм за прехвърляне на лиценз“ (license parking facility) даде възможност на флотите да се реструктурират. Обединеното кралство отчете постигнато намаляване на капацитета, но не представи планове за допълнително приспособяване.

Прегледът на НТИКР показва, че много флотове са разчитали на запаси, уловени над равнищата на MSY. За флотите, използващи винтери и капанни съоръжения с дължина под 10 метра и дънните траулери и сейнерите с дължина 12—18 метра, 18—24 метра и над 40 метра, няма налична оценка за разчитането на ресурсите, но тези флотове са били икономически устойчиви.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Настоящият преглед на усилията на държавите членки да постигнат устойчив баланс между капацитета на флота и риболовните ресурси доказва, че капацитетът на риболовния флот на ЕС все още е твърде висок. Въпреки намаляването на размера на много европейски риболовни флотове през последното десетилетие, много плавателни съдове в различни държави членки не са достигнали равновесната точка във финансово отношение и са били неоползотворени. Освен това много плавателни съдове са имали твърде ниски приходи, за да направят необходимите инвестиции, като например за модернизация на плавателните съдове и съоръженията.

През разглеждания период твърде много флотове са зависели от подложените на прекомерен риболов запаси по отношение на максималния устойчив улов — една от основните цели на реформираната ОПОР.

Настоящата политика за управление на флота не успя да постигне баланс между флотите и експлоатираните от тях ресурси. Не е достатъчно да се разчита единствено на спазването на националните тавани на капацитета (изразени чрез размера на съдовете (БТ) или мощността (kW)).

Осигуряването на равновесие между капацитета на флота и рибните ресурси е един от ключовите въпроси за реформирането на общата политика в областта на рибарството. Държавите членки носят основната отговорност за управление на флота. Потенциалните последици от свръхкапитализацията на флотите и продължаващото разчитане на запаси, уловени над равнището на максималния устойчив улов, са доказателство, че се нуждаем от по-добри инструменти за управление на флота в съответствие с реформираната ОПОР. Това изисква държавите членки да управляват своите флотове по такъв начин, че да експлоатират рибните запасите под равнищата на максималния устойчив улов и по начин, който им позволява да бъдат икономически жизнеспособни.

Приложение 1: Качество на информацията

1 Качествена и описателна информация

Проблемните области, в които е предоставена ограничена или не е предоставена никаква информация в националните доклади, са отбелязани с (X) в таблицата по-долу.

	Връзки между флотите и риболова	Развитие на флота	Информация за схеми за намаляване на усилията	Въздействие на схемите за намаляване на усилията	Оценка на системата за управление на флота	Планове за усъвършенстване на системата за управление	Декларация за спазването на режима за вписване и отписване	Промени в административните процедури	Оценка на баланса
BE			X	X					
BG	X			X		X		X	
CY									
DE			X	X	X	X			X
DK									
EE			X	X	X			X	X
EL					X	X		X	X
ES									
FI	X					X		X	X
FR	X	X	X		X		X		X
IE					X	X			
IT									
LT	X				X	X	X		X
LV				X		X			X
MT	X	X			X			X	
NL			X			X		X	X
PO					X				
PT				X					
RO	X	X	X	X	X	X	X	X	X
SI	X					X			X
SE				X		X	X		
UK	X	X			X	X			X

Източник: таблица 5.3 от доклад 12-18 на НТИКР „Преглед на националните доклади относно усилията на държавите членки за постигане на баланс между капацитета на флота и възможностите за риболов“.

2 Количествена информация

Оценката на зависимостта на даден флот от запаси, уловени над равнищата на MSY, се определя от наличието на количествени оценки на рибните запаси. Такива оценки има за повечето запаси в Балтийско море и в Северно море, но запасите в Келтско море не са обхванати напълно. В Средиземно море много флотове извършват риболов на запаси с неизвестно състояние, но информацията за тях се увеличава бързо. Въпреки че някои държави членки предоставиха информация за равнищата на улова, тя не може да се използва, за да се направят заключения относно устойчивостта.

В докладите на повечето държави членки не бяха разгледани въпросите за равновесието на равнището на риболовните флотове, както се посочва в РСД. Това възпрепятства количествената оценка на баланса, тъй като наличните данни не съответстват на подложените на оценка флотове.

Освен това са необходими данни от държавите членки за улова и стойността на улова за всеки флот. Тази информация се изисква съгласно РСД, но не е предоставена от всички държави членки.

Информация за възвръщаемостта на дълготрайните материални активи (ВДМА) липсваше или беше непълна за някои държави членки.

За повечето държави членки е налична информация относно броя на бездействащите плавателни съдове по класове според дължината (независимо от целевата риболовна дейност или вида на съоръженията) от данните съгласно РСД. Качеството на този източник на данни в някои случаи обаче е под съмнение.

В националните си доклади повечето държави членки предоставиха стойности на техническия показател (средния брой дни на плавателния съд в морето, разделен на максималния брой дни в морето за дадения флот), но тази информация не беше пълна. Седем държави членки не предоставиха стойности на техническия показател в своите национални доклади.

Приложение 2:

Таблица 2.1: Спазване на тавана за вписване и отписване към 31.12.2011 г. (без най-отдалечените региони)

	GT			kW		
	GT	MAX GT	A/B	kW	MAX kW	C/D
	A	B		C	D	
	at 31/12/2011			at 31/12/2011		
BE	15.326	18.864	81,24%	49.135	51.585	95,25%
BG	7.373	8.023	91,89%	61.307	66.093	92,76%
DK	64.503	88.604	72,80%	232.469	313.976	74,04%
DE	64.294	71.114	90,41%	148.277	167.089	88,74%
EE	14.281	21.630	66,02%	38.915	52.739	73,79%
IE	59.571	77.334	77,03%	182.307	210.083	86,78%
EL	83.807	88.122	95,10%	483.390	492.999	98,05%
ES	373.465	397.752	93,89%	841.788	909.704	92,53%
FR	153.998	176.362	87,32%	701.022	772.971	90,69%
IT	175.393	183.964	95,34%	1.056.757	1.112.589	94,98%
CY	4.213	11.013	38,26%	45.329	47.909	94,62%
LV	34.725	47.202	73,57%	52.684	60.458	87,14%
LT	45.216	73.489	61,53%	54.357	73.516	73,94%
MT	7.996	14.890	53,70%	77.489	95.792	80,89%
NL	135.585	166.384	81,49%	288.415	350.736	82,23%
PL	33.379	38.254	87,26%	82.890	91.637	90,45%
PT	86.826	94.805	91,58%	299.565	314.912	95,13%
RO	934	1.874	49,85%	7.714	6.296	122,53%
SI	1.002	1.057	94,75%	10.763	10.974	98,08%
FI	16.028	18.207	88,03%	171.167	182.375	93,85%
SE	29.642	42.778	69,29%	170.472	211.038	80,78%
UK	202.317	231.747	87,30%	810.306	914.989	88,56%
Σ 31/12/2011	1.609.873	1.873.469	85,93%	5.866.515	6.510.460	90,11%

Забележка: Данните са извлечени от регистъра на флота на Съюза въз основа на моментното състояние към 1.9.2012 г. (за Румъния: моментно състояние към 1 март 2012 г.)

Приложение 3:

Таблица 3.1. Развитие на флота на държавите членки (плавателни съдове, тонаж и мощност на двигателите) през 2011 г. (без най-отдалечените региони)

	N	GT	kW	N	GT	kW	Δ N (%)	Δ GT (%)	Δ kW (%)
	31/12/2010			31/12/2011			Δ 2010-2011		
BE	89	15.812	51.198	86	15.326	49.135	-3,4%	-3,1%	-4,0%
BG	2340	7.931	63.444	2.336	7.373	61.307	-0,2%	-7,0%	-3,4%
DK	2.820	66.007	240.115	2.786	64.503	232.469	-1,2%	-2,3%	-3,2%
DE	1.671	67.216	158.225	1.580	64.294	148.277	-5,4%	-4,3%	-6,3%
EE	934	14.671	40.205	923	14.281	38.915	-1,2%	-2,7%	-3,2%
IE	2.060	64.576	185.334	2.092	59.571	182.307	1,6%	-7,7%	-1,6%
EL	17.165	86.919	503.554	16.658	83.807	483.390	-3,0%	-3,6%	-4,0%
ES	9.895	387.527	873.921	9.571	373.465	841.788	-3,3%	-3,6%	-3,7%
FR	4.719	158.841	713.684	4.640	153.998	701.022	-1,7%	-3,0%	-1,8%
IT	13.450	185.398	1.106.479	13.063	175.393	1.056.757	-2,9%	-5,4%	-4,5%
CY	1004	4.145	43.071	1.080	4.213	45.329	7,6%	1,7%	5,2%
LV	786	40.804	61.455	731	34.725	52.684	-7,0%	-14,9%	-14,3%
LT	171	45.965	54.395	151	45.216	54.357	-11,7%	-1,6%	-0,1%
MT	1091	11.900	85.314	1.054	7.996	77.489	-3,4%	-32,8%	-9,2%
NL	743	130.623	289.246	740	135.585	288.415	-0,4%	3,8%	-0,3%
PL	793	37.268	86.899	790	33.379	82.890	-0,4%	-10,4%	-4,6%
PT	7.175	86.969	300.677	7.110	86.826	299.565	-0,9%	-0,2%	-0,4%
RO	475	1.181	6.656	502	934	7.714	5,7%	-20,9%	15,9%
SI	184	1.003	10.859	184	1.002	10.763	0,0%	-0,1%	-0,9%
FI	3.366	16.684	172.884	3.332	16.028	171.167	-1,0%	-3,9%	-1,0%
SE	1.360	32.945	178.232	1.368	29.642	170.472	0,6%	-10,0%	-4,4%
UK	6.481	207.641	827.737	6.453	202.317	810.306	-0,4%	-2,6%	-2,1%
Σ	78.772	1.672.025	6.053.585	77.230	1.609.873	5.866.515	-2,0%	-3,7%	-3,1%

Забележка: Данните са извлечени от регистъра на флота на Съюза въз основа на моментното състояние към 1.9.2012 г. (за Румъния: моментно състояние към 1 март 2012 г.)

Приложение 4

Таблица 4.1. Поети задължения от Европейския фонд за рибарство (ЕФР) за окончателно преустановяване (2007 г.– 31.7.2012 г.)

	% S	NS	% R	NR	%S + %R	S+R
IE	97%	46	0,00%	0	97%	46
MT	55%	15	0,00%	0	55%	15
FR	52%	473	0,00%	0	52%	473
IT	38%	1067	1,60%	7	40%	1074
EL	33%	796	0,00%	0	33%	796
BE	32%	9	0,00%	0	32%	9
NL	24%	23	0,00%	0	24%	23
ES	23%	668	0,10%	1	23%	669
SE	21%	30	0,50%	1	21%	31
DK	20%	69	0,00%	0	20%	69
LV	17%	134	0,80%	8	18%	142
LT	12%	32	0,40%	1	13%	33
PT	11%	65	0,00%	0	11%	65
BG	10%	21	0,00%	0	10%	21
CY	9%	14	0,00%	0	9%	14
UK	8%	97	0,00%	0	8%	97
PL	6%	73	0,20%	5	6%	78
EE	4%	16	6,30%	10	10%	26
RO	1%	5	0,70%	5	2%	10
DE	0%	0	0,00%	0	0%	0
FI	0%	0	0,00%	0	0%	0
SI	0%	0	0,00%	0	0%	0
EU	22%	3653	0,50%	38	22%	3691

Източник: Данни от държавите членки въз основа на официално искане на Генерална дирекция „Морско дело и рибарство“ (август 2012 г.) за предоставяне на данни с натрупване за ЕФР за периода 1.1.2007 г.—31.7.2012 г.

%s: Процент на поетите задължения от ЕФР за бракуване до момента;

NS: Брой на операциите за бракуване (плавателни съдове);

R%: Процент на поетите задължения от ЕФР за пренасочване на плавателни съдове;

NR: Брой на пренасочванията (плавателни съдове);

%S + %R: Общ процент бракуване + пренасочване

Приложение 5:

Показатели, използвани от НТИКР

„Показателят за размер на устойчив улов“ е средна стойност на равнищата на смъртност от риболов, понесена от рибните запаси, експлоатирани от всеки флот, претеглена в зависимост от икономическата значимост на всеки запас в улова. Когато този показател е равен на 1, средно запасите са експлоатирани на равнището на максималния устойчив улов. При стойности над 1 средно флотът разчита на прекомерно експлоатирани запаси, и обратното. Тази мярка не отчита факта, че някои от запасите в смесения улов може да бъдат повече или по-малко свръхексплоатирани или изчерпани, нито степента на въздействие на другите флотове върху експлоатацията на ресурсите.

Използват се два „показателя за икономическа устойчивост“. Възвръщаемостта на дълготрайните материални активи (ВДМА) (вариант на възвръщаемостта на инвестициите) е мярка за добро икономическо състояние в дългосрочен план. С нея се измерва нетната печалба, разделена на стойността на капиталовите инвестиции. Ако тази стойност е по-висока от безрисковия лихвен процент, предлаган другаде (номинално 2 %), флотът е в добро икономическо състояние и е способен да замени своите основни капиталови активи, когато това стане необходимо. Ако ВДМА е под 2 %, това означава, че тези инвестиции не са оправдани от финансова гледна точка, тъй като чрез инвестиране на средства другаде могат да се реализират по-големи печалби.

Коефициентът „Текущи приходи, разделени на приходите от продажби в равновесната точка“ (CR/BER) е мярка за краткосрочна жизнеспособност. Ако той е по-малък от 1, плавателните съдове не могат да покрият своите оперативни разходи и ще трябва да преустановят риболовната дейност, когато паричните им средства се изчерпят; когато този коефициент е по-голям от единица, плавателните съдове могат да покриват своите оперативни разходи, но това не означава, че те генерират достатъчно приходи, за да заменят своите основни капиталови активи.

Две мерки се използват, за да се оцени дали плавателните съдове се „оползотворяват напълно“. „Техническият показател“ се определя като съотношение на средното време, прекарано в открито море, разделено на максимално възможното време за риболов за съответната дейност. Той има стойност единица, когато всички плавателни съдове извършват риболов във възможно най-голяма степен, дори ако риболовният сезон е кратък. Стойности, по-малки от 1, показват, че части от флота извършват риболов в по-малка степен, отколкото биха могли. Като признак за значително неоползотворяване обикновено се приема прагова стойност, равна на 70 %. Някои плавателни съдове обаче може изобщо да не извършват риболов през цялата година и те са „бездействащи“. Ако има много бездействащи плавателни съдове в даден риболовен флот, това е признак, че той не е в балансирано състояние по отношение на ресурсите.